

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 4.6.2014 г.
COM(2014) 315 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА
И ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ**

**относно работата на Съвместния форум на ЕС по трансферно ценообразуване в
периода от юли 2012 г. до януари 2014 г.**

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Сложните взаимовръзки в световната икономика и взаимодействието между националните правила за данъчно облагане може да доведат до двойно данъчно облагане или до двойно необлагане на многонационалните предприятия. Планът за действие относно намаляването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби („План за действие относно НДОПП“), представен от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) през юли 2013 г., има за цел да подобри международните правила за данъчно облагане и се ползва с широка международна подкрепа на най-високо равнище. В Плана за действие са посочени редица недостатъци на съществуващите международни данъчни правила и стандарти, които могат да бъдат използвани за намаляване на данъчната основа в други юрисдикции и за прехвърляне на елементи на данъчната основа с цел понижаване на данъчните плащания.

От гледна точка на Европейския съюз (ЕС) съществуващите пропуски в международните данъчни правила и стандарти възпрепятстват гладкото функциониране на вътрешния пазар, който обхваща 28 различни данъчни режима. Комисията счита, че е важно да бъдат проучени възможностите за полезно взаимодействие между международния дебат относно НДОПП и обсъжданията в рамките на ЕС с оглед на постигането на практически осъществими решения в ЕС, като се вземат под внимание задълженията по Договора за ЕС и се отстояват интересите на ЕС при утвърждаването на международни стандарти. Комисията също така е наясно, че мерките, предвидени на равнище ЕС, могат да допринесат за постигането на целите, поставени в плана за действие относно НДОПП.

Що се отнася до трансферното ценообразуване, многонационалните предприятия (МНП) и данъчните администрации (ДА) са изправени пред практически проблеми с ценообразуването при трансграничните сделки между свързани предприятия за данъчни цели. Възприетият от държавите — членки на ЕС, подход за правилно оценяване на цената по такива сделки е подходът, основан на принципа на сделката между несвързани лица (ПСНЛ)¹. Този принцип се основава на съпоставка между условията, които се прилагат от свързани предприятия, и условията, които биха били приложени между независими предприятия.

Тълкуването и прилагането на ПСНЛ обаче варира – както между самите данъчни администрации, така и между данъчните администрации и предприятията. Това може да доведе до несигурност, увеличаване на разходите и евентуално до двойно данъчно облагане или двойно данъчно необлагане. Тези аспекти влияят неблагоприятно върху безпрепятственото функциониране на вътрешния пазар.

¹ Принципът на сделката между несвързани лица е регламентиран в член 9 от Примерната данъчна конвенция (ПДК) на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). ОИСР е разработила също Ръководство по трансферно ценообразуване за многонационални предприятия и данъчни администрации.

През октомври 2002 г. Комисията създаде Съвместния форум на ЕС по трансферното ценообразуване (СФТЦ)², който представлява експертна група за намиране на практически решения на проблемите, произтичащи от прилагането на принципа на сделката между несвързани лица в рамките на ЕС. СФТЦ функционира на базата на четиригодишни мандати, утвърждавани с решения на Комисията. Настоящият мандат на СФТЦ ще продължи до 31 март 2015 г.

СФТЦ е важен ресурс в помощ на работата на Комисията по подобряването на практиките на административното третиране на трансферното ценообразуване и функционирането в ЕС. Той може да служи също така за полезен източник на информация за спонсорирания от Г-20 проект на ОИСР за НДОПП.

В настоящото съобщение се прави преглед на дейността на СФТЦ за периода от юли 2012 г. до януари 2014 г.

1. РЕЗЮМЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ НА СФТЦ ОТ ЮЛИ 2012 Г. ДО ЯНУАРИ 2014 Г.

В периода юли 2012 г. — януари 2014 г. СФТЦ продължи да изпълнява своята работна програма за 2011-2015 г. и заседава четири пъти. Бяха изгответи подробни доклади по три теми – вторични корекции, управление на риска при трансферното ценообразуване и компенсаторни корекции. Успоредно с това СФТЦ извърши и редица наблюдения. Продължава работата на СФТЦ по проекти като наблюдението на функционирането на Конвенция 90/436/EИО за премахване на двойното данъчно облагане във връзка с корекцията на печалби на свързани предприятия³ (Арбитражна конвенция) и преразгледания Правилник за ефективното прилагане на Арбитражната конвенция⁴, както и наблюдението на изпълнението на Правилника за документацията във връзка с трансферното ценообразуване при свързани предприятия (ДТЦ на ЕС)⁵.

Работата на СФТЦ като цяло е в съответствие с действията, предвидени в Плана за действие относно намаляването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби (План за действие относно НДОПП). Приетите неотдавна доклади биха могли да послужат за основа за възможно преразглеждане на съответните разпоредби в коментара към ПДК на ОИСР и Ръководството по трансферно ценообразуване, докато в момента работата на СФТЦ относно усъвършенстването на практическото функциониране на Арбитражната конвенция се отнася до обсъжданията за НДОПП във връзка с осигуряването на механизми за разрешаване на спорове (действие 14 от Плана за действие относно НДОПП). Работата на НДОПП по документацията за трансферното ценообразуване (Действие 13 от Плана за действие относно НДОПП) също ще има полза от констатациите на СФТЦ от текущия преглед на ДТЦ в ЕС.

2.1. Доклад на СФТЦ относно вторичните корекции (приложение I)

² Съобщение на Комисията до Съвета, Европейския парламент и Икономическия и социален комитет: „Към вътрешен пазар без данъчни пречки — стратегия за предоставяне на дружествата на консолидирана корпоративна данъчна основа за дейностите им в ЕС“, COM(2001) 582 окончателен, 23.10.2001 г., стр. 21.

³ OB L 225, 20.8.1990 г., стр. 10.

⁴ OB C 322, 30.12.2009 г., стр. 1.

⁵ OB C 176, 26.7.2006 г., стр. 1.

Законодателството за трансферното ценообразуване в някои държави членки позволява или изисква „вторични операции“, за да може действителното разпределение на печалбата да бъде в съответствие с първоначалните корекции за трансферно ценообразуване („първична корекция“). Двойно данъчно облагане може да възникне поради факта, че вторичната операция сама по себе си може да има данъчни последици и да доведе до корекция („вторична корекция“).

С помощта на въпросник на СФТЦ бе направен анализ на положението в държавите членки към 1 юли 2011 г. Анализът показва, че съществуват различни правни разпоредби и практики по отношение на вторичните корекции, които могат да доведат до двойно данъчно облагане в рамките на ЕС.

В доклада са представени общите аспекти на вторичните корекции и се дават препоръки относно начините за справяне с евентуално двойно данъчно облагане в този контекст. На държавите членки, в които вторичните корекции не са задължителни, се препоръчва да се въздържат от тях, за да се избегне двойното облагане. На държавите членки, в които вторичните корекции са задължителни, се препоръчва да предвидят начини и средства, за да се избегне двойното облагане. Препоръките обаче са с презумпцията, че данъчно задълженото лице действа добросъвестно.

Основавайки се на Директивата на ЕС за дружествата майки и дъщерните дружества (ДДМДД)⁶, в доклада се препоръчва вторичните корекции в рамките на ЕС да се разглеждат като плащания, приравнени на дивиденти, или плащания, приравнени на капиталови вноски. Съответно ДДМДД гарантира, че не се налага данък, удържан при източника, на разпределената печалба от дъщерно дружество към неговото дружество майка в ЕС.

За случаите, които не са обхванати от ДДМДД, в доклада се описва и препоръчва процедурата за репатриране в контекста на процедурата за взаимно споразумение (ПВС), предвидена съгласно съответната приложима спогодба за избягване на двойното данъчно облагане (СИДДО), или дори на по-ранен етап. Освен това е препоръчително държавите членки да се въздържат от налагане на наказание по отношение на вторичните корекции.

Препоръките в доклада са насочени към повечето случаи на двойно данъчно облагане, произтичащи от различните практики в държавите членки по отношение на вторичните корекции.

2.2. Доклад на СФТЦ относно управлението на риска, свързан с трансферното ценообразуване (приложение II)

Прилагането и спазването на правилата за трансферно ценообразуване може да изискват заделянето на сериозни ресурси съответно от страна на данъчните администрации и данъчно задължените лица. СФТЦ е наясно, че наличните ресурси за целите на трансферното ценообразуване са ограничени и затова трябва да се използват ефективно. За тази цел е важно да се оценят рисковете, да

⁶ Директива 2011/96/EС на Съвета от 30 ноември 2011 година относно общата система за данъчно облагане на дружества майки и дъщерни дружества от различни държави членки.

бъдат предприети ефективни мерки спрямо тях и да бъдат въведени механизми за ефикасно и навременно решаване на спорове.

В доклада се подчертава, че в допълнение към наличните правни и практически инструменти данъчните администрации и данъчно задължените лица в ЕС могат да използват специални инструменти за управление на трансферното ценообразуване. Тези инструменти включват обмен на информация, общи работни процедури за проверка в рамките на общи съгласувани подходи при⁷ проверката на трансферното ценообразуване, общ стандарт за документацията⁷ и механизъм за разрешаване на спорове в съответствие с Арбитражната конвенция.

Докладът се опира на свършената работа във връзка с управлението на риска от страна на Комисията⁸ и други структури, като например ОИСР⁹, и я поставя в контекста на специфичните трудности, които създава трансферното ценообразуване, както и наличните в ЕС правни и административни инструменти.

Докладът съдържа насоки относно управлението на рисковете, свързани с трансферното ценообразуване, които се основават на основните принципи на сътрудничество между данъчно задълженото лице и данъчната администрация (данъчните администрации), откряване на областите с висок и нисък риск, както и целенасочени, навременни и подходящи действия. За фазата преди проверката в доклада се препоръчва комуникация между данъчно задълженото лице и данъчната администрация (данъчните администрации) на ранен етап и намиране на равновесие между необходимостта от информация за нуждите на данъчната администрация (данъчните администрации) и административната тежест върху данъчно задължените лица, произтичаща отисканията за предоставяне на информация. В доклада също така се препоръчва държавите членки да обмислят възможността за обмен на информация, когато това е целесъобразно, въз основа на Директивата на ЕС за административното сътрудничество¹⁰. Според тази директива всеки компетентен орган на дадена държава членка може да изиска необходимата информация от компетентния орган на друга държава членка. Компетентните органи могат също така по своя инициатива да обменят спонтанно с други компетентни органи информация, която считат за полезна за тези органи. Освен това данъчните администрации следва да разполагат с подходящи инструменти за справяне със случаи с висок риск.

⁷ Правилник за документацията във връзка с трансферното ценообразуване при свързани предприятия в Европейския съюз (ДТЦ на ЕС), OB C 176, 28.7.2006 г.

⁸ Европейска комисия: Наръчник по управление на риска за данъчните администрации (Risk Management Guide for Tax Administrations) (2006 г.) и Ръководство за данъчните администрации относно управлението на риска от неспазване (Compliance Risk Management Guide for Tax Administrations) (2010 г.).

⁹ ОИСР, Форум за данъчна администрация: проучване „Ефективно справяне с предизвикателствата на трансферното ценообразуване“ (Dealing Effectively with the Challenges of Transfer Pricing) и Проект на ръководство на ОИСР относно оценката на риска при трансферното ценообразуване (Draft Handbook on Transfer Pricing Risk Assessment).

¹⁰ Директива 2011/16/ЕС на Съвета от 15 февруари 2011 г. относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане и за отмяна на Директива 77/799/EИО, OB L 64, 11.3.2011 г.

Що се отнася до етапа на проверката, в доклада се препоръчва данъчно задължените лица и данъчните администрации да постигнат на ранен етап общо разбиране за фактите и обстоятелствата около разглежданите сделки. Той препоръчва също така държавите членки да обмислят възможността при подходящи обстоятелства да използват съвместни подходи в рамките на ЕС във връзка с проверките.

Във фазата на разрешаване на спорове докладът препоръчва ефективно и своевременно разрешаване в рамките на ПВС и Арбитражната конвенция.

2.3 Доклад на СФТЦ относно вторичните корекции (приложение I)

Компенсаторните корекции са корекции на трансферните цени, „при които данъчно задълженото лице докладва за трансферната цена за данъчни цели, която според данъчно задълженото лице е на принципа на сделката между несвързани лица за контролирана операция, въпреки че тази цена се различава от сумата, която действително е фактурирана между свързаните предприятия“¹¹.

С помощта на въпросник на СФТЦ бе направен анализ на положението в държавите — членки на ЕС, към 1 юли 2011 г. и бе установено, че държавите членки имат различни практики по отношение на компенсаторните корекции. Условията, процедурите и времето за извършването на такива корекции са различни в различните държавите членки. В резултат на това може да възникне двойно данъчно облагане, както и двойно необлагане.

Докладът има за цел да предостави практически насоки за избягване на двойното данъчно облагане и двойното данъчно необлагане, които могат да произтичат от различните практики в държавите членки при прилагането на компенсаторни корекции. Насоките в доклада са приложими за компенсаторните корекции, които са направени в сметките на данъчно задължените лица и са пояснени в тяхната документация за трансферно ценообразуване.

Докладът препоръчва държавите членки да приемат компенсаторната корекция, поискана от данъчно задълженото лице (корекция към повишение или понижение), ако данъчно задълженото лице е изпълнило определени условия: печалбата на засегнатите свързани предприятия е изчислена симетрично, т.е. предприятията, участващи в операцията, отчитат същата цена за съответната операция във всяка от засегнатите държави членки; данъчно задълженото лице е направило сериозни усилия за постигане на резултат, обусловен от принципа на сделката между несвързани лица; прилаганият от данъчно задълженото лице подход е последователен във времето; корекцията е била направена преди подаването на данъчната декларация; в случай, че прогнозната оценка на данъчно задълженото лице се различава от постигнатия резултат, данъчно задълженото лице е в състояние да обясни тази разлика, ако поне една от засегнатите държави членки изиска подобно обяснение.

2.4 Наблюдение

¹¹ Ръководство на ОИСП по трансферно ценообразуване за многонационални предприятия и данъчни администрации (Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations), Речник (2010).

Постоянна задача на СФТЦ е да наблюдава и управлява ефективното прилагане на резултатите от дейността си. За тази цел се изготвят годишни статистически доклади, както и специални доклади. Докладите се преглеждат от Комисията и СФТЦ, за да се прецени дали Форумът може да извърши допълнителна работа.

Всяка година се изготвят и оценяват статистически доклади относно незавършените процедури за взаимно споразумение (ПВС) по Арбитражната конвенция (АК) и относно предварителните споразумения за ценообразуване (ПСЦ). Форматът на статистическите данни относно незавършените процедури за ПВС по Арбитражната конвенция неотдавна бе актуализиран и понастоящем позволява по-добра оценка.

Цялостният мониторинг, който понастоящем се осъществява върху практическото функциониране на Арбитражната конвенция и нейния правилник, вече е довел до конкретни предложения за подобрения, които се обсъждат от СФТЦ. Действието на ДТЦ на ЕС е било наблюдавано през 2013: държавите членки и неправителствени заинтересовани страни попълниха въпросници относно въздействието на ДТЦ на ЕС. Резултатите ще бъдат обсъдени от СФТЦ през 2014. В допълнение към Доклада за малките и средните предприятия (МСП) и трансферното ценообразуване през 2013 г. на интернет страницата на СФТЦ за всяка държава членка беше публикувана информация в областта на трансферното ценообразуване, имаща отношение към МСП.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА КОМИСИЯТА

Комисията продължава да гледа на експертната група на СФТЦ като на ценен ресурс за справяне с въпросите на трансферното ценообразуване и за осигуряване на прагматични решения за редица свързани с него въпроси. Работата на СФТЦ е в съответствие с дейностите, предвидени в Плана за действие относно НДОПП. Докладите за вторичните корекции, управлението на риска, произтичащ от трансферното ценообразуване, и компенсаторните корекции третират ключовите задачи, определени от Комисията при създаването на СФТЦ и набелязани в Плана за действие относно НДОПП.

Комисията напълно подкрепя заключенията и предложенията в докладите относно вторичните корекции, управлението на риска във връзка с трансферното ценообразуване и компенсаторните корекции. Комисията приканва Съвета да одобри Доклада относно вторичните корекции и приканва държавите членки да приложат отправените в него препоръки в своето национално законодателство или административни разпоредби. Комисията приканва Съвета да одобри Доклада относно управлението на риска, свързан с трансферното ценообразуване, и насърчава държавите членки да прилагат практики, съответстващи на подходите и процедурните съображения, съдържащи се в него. Комисията приканва Съвета да одобри Доклада относно компенсаторните корекции и призовава държавите членки да приложат препоръчаното в него практическо решение.

Комисията смята, че посредством периодичното наблюдение в бъдеще на изпълнението на представените в докладите заключения и препоръки ще бъде събирана полезна информация за целите на евентуална актуализация.

Комисията настърчава СФТЦ да продължи своята мониторингова дейност и очаква резултатът от неговата настояща работа да бъде в посока подобрение на практическото функциониране на Арбитражната конвенция и обсъждането на Правилника за документацията във връзка с трансферното ценообразуване при свързани предприятия в ЕС. В контекста на НДОПП, след договарянето на конкретни решения в областта на трансферното ценобразуване СФТЦ ще обмисли как да допринесе за тяхното последователно прилагане в рамките на ЕС.